

νουτσάουλους ἔχ' γούρνα 'ς τοῦ κατακλείδ' (=κάτω σιαγόνα) Σπάρτ. Συνών. *λακκάκι, λακκούβάκι, λάκκουδο*.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γούρνα* καὶ *Γοῦρνες* πολλαχ. *Γοῦρνες* πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. *Βούρνα* Κύπρ. Ρόδ. Τήλ. *Βοῦρνες* Κάμπ. Κύπρ. Νίσυρ. Τήλ. *Σγούρνα* Κέρκ. (Σιν.) Πελοπ. (Καλάβρυτ. Λαγκάδ. Λογγ. Μάν. Τριφυλ.) *Σγοῦρνες* Ζάκ. Μακεδ. (Κοζ.) *Σγούρα* Σαμοθρ. *Οὔρνα* καὶ *Οὔρνες* Νάξ. (Ἀπύρανθ. Κινίδ.). Ἐπίσης καὶ ὡς τοπων. συνεκφερομένη α) μετ' ἐπιθέτων *Ἀσπρη Γούρνα* Ἀμοργ. *Βαθειὰ Γούρνα* Μακεδ. (Βόιον) Πάρ. *Γειρή Γούρνα* Σῦρ. *Μεγάλη Γούρνα* Πελοπ. (Κόκκιν.) *Μακριὰ Σγούρνα* Πελοπ. (Μάν.) *Βαθειές Γοῦρνες* Μακεδ. (Βόιον). Ἐπίσης ὡς τοπων. μετ' ἐπιρρ. *Ἀπὸν Γούρνα* Στερελλ. (Αἰτωλ.) καὶ μετὰ κυρ. ὄν. *Βιλή Γούρνα* Μακεδ. (Καστορ.) *Βριτοῦ Γούρνα* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *Γάλλ Γούρνα* Πελοπ. (Καλάβρυτ.) *Γιάβν' δραγάδ' Γούρνα* Μακεδ. (Καστορ.) *Μαριανόπ'κον Γούρνα* Μακεδ. (Καισάρ.) *Μούτ' Γούρνα* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *Μπουγάνη Γούρνα* Πελοπ. (Καλάβρυτ.) *Μπούρα Γούρνα* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *Γούρνα τ' Νάκ' Μακεδ.* (Βόιον) *Παράσχου Γούρνα* Μακεδ. (Καταφύγ.) *Προφύρου Γούρνα* Κάλυμν. *Τούρκου Γούρνα* Πελοπ. (Καλάβρυτ.) *Φασούλ' Γούρνα* Μακεδ. (Πελεκάν.) *Γούρνα Χαλκιά* Θεσσ. (Συκαμν.) *Χαρογιάνν' Γούρνα* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *Στάθη Γοῦρνες* Πελοπ. (Ἀράχ.) *Κανέλ' Γοῦρνες* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *Παπαβασιλ' Γοῦρνες* Μακεδ. (Ἐράτυρ.) *Τρουμπᾶ Γοῦρνες* Θεσσ. (Πήλ.) *Δράκου Βούρνα* Ρόδ. (Ἐμπον. Σάλακ.) *Μιχαλάνδαινας Βούρνα* Τήλ. *Μορένου Βούρνα* Τήλ. *Ἀι Πανδελέμονα Βοῦρνες* Τήλ. *Οὔρνες βολιβᾶ* Νάξ. (Κινίδ.) καὶ μετὰ ἀριθμ. *Δγυὸ Γοῦρνες* Κῶς (Πυλ.) κ.ἄ.

γουργνάδα ἡ, ἐνιαχ. *βουργνά* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ ρ ν α* καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. -ά δ α. *Μεγάλη* λιθίνη *λάρναξ*. Συνών. *λάρνακας*.

γουργνάκι τό, πολλαχ. *γουργνάξ* Σάμ. Τήν. — Δ. Λουκοπ., Γεωργ. Ροῦμελ., 203 *γουργνάτσι* Μεγίστ. *βουργνάκι* Νίσυρ. *σγουργνάκι* Κρήτ. (Χαν. κ. ἄ.) Πελοπ. (Κίτ. Λεντεκ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ ρ ν α* καὶ τῆς ὑποκορ. κατάλ. -ά κ ι.

1) Μικρὰ γούρνα πολλαχ. : Σὲ φτοῦνο τὸ σγουργνάκι τί φαί νά βάλῃς γιὰ τὸ γουργνί; Ἔναι μικρὸ Πελοπ. (Κίτ. Μάν.) Ἔς τοῦ μικροῦ γουργνάξ εἶγι καθαρό τὸν ριγὸ Σάμ. *Βάλι τ' γαλακτιὰ μὲ τὰ πίτυρα 'ς τοῦ γουργνάξ* (γαλακτιὰ = τὸ λευκὸν ἀπόπλυμα τῆς σκάφης τοῦ ζυμώματος) Τήν. Τέτοιες μικρὲς γοῦρνες τίς ὀνομάζουν κουτσόγουργνες ἢ γουργνάκια Δ. Λουκόπ., ἐνθ' ἄν. Συνών. *γ ο υ ρ ν α λ ἄ κ ι*, *γ ο υ ρ ν ἄ λ ι*, *γ ο υ ρ ν ῆ*, *γ ο υ ρ ν ῆ δ ι 1*, *γ ο υ ρ ν ῆ σ κ ι*, *γ ο υ ρ ν ῆ τ σ α*, *γ ο υ ρ ν ὀ π ο υ λ ο ν*, *γ ο υ ρ ν ο ὕ δ α*, *γ ο υ ρ ν ο ὕ δ ι*, *γ ο υ ρ ν ο ὕ λ α*, *λακκάκι*, *λακκούδι*, *λακκούδάκι*, *λαρνάκι*. 2) Τετράγωνον τεμάχιον ξύλου, φέρον κοίλωμα ἐντὸς τοῦ ὁποίου στρέφεται τὸ καλαμιστήρι (ὄργανον ταλασιουργίας) Νίσυρ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γουργνάκι* Φοῦρν. Χίος *Γουργνάξ* Μακεδ. καὶ κατὰ πληθ. *Γουργνάκια* Ἴων. (Κρήν.) Μήλ. καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γουργνάκης* Σῦρ.

γουργναλάκι τό, Κρήτ. (Βιάνν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ ρ ν ἄ λ ι* καὶ τῆς παραγωγ. κατάλ. -ά κ ι.

Γ ο υ ρ ν ἄ κ ι 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθα καὶ συνών.: Ὁ τόπος εἶναι ὅλο γουργναλάκι γεμᾶτος.

γουργνάλι τό, Καλαβρ. (Γαλλικ. Μπόβ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ ρ ν α* καὶ τῆς παραγ. κατάλ. -ά λ ι.

Μικρὸς λάκκος μὲ στάσιμον ὕδωρ ἐνθ' ἄν.: *Τὸ γουργνάλι ἐγ-γιομᾶτο ἄσ-σί νερό* Καλαβρ. (Γαλλικ.) Συνών. βλ. εἰς λ. *γ ο υ ρ ν ἄ κ ι 1*.

γουργνάρα ἡ, Τσακων. (Πραστ.) *σγουργνάρα* Πελοπ. (Κίτ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ ρ ν α* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά ρ α.

Ἡ μεγάλη γούρνα ἐνθ' ἄν.: *Ἦτανε ἡ σγουργνάρα γιομᾶτη νερό κ' ἔπαιε τὸ βόδι* Πελοπ. (Κίτ. Μάν.) *Τσι νὶ ἔσα θέου ἔνταν' τὰ γουργνάρα π' ἀνοίερε;* (τί τὴν ἤθελες αὐτὴν τὴν γούρναν ποὺ ἤνοιζες;) Τσακων. (Πραστ.)

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Σγουργνάρα* καὶ ὡς τοπων. Πελοπ. (Γύθ. Κίτ. Μάν.)

γουργνάτος ἐπίθ. Λέρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ ρ ν α* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά τ ο ς.

Ὁ ἔχων τὸ σχῆμα τῆς γούρνας: *Πατελ-λίδα γουργνάτη*. Συνών. *βαθερός*, *βαθικός 1*, *βαθοὺλός 2* (εἰς λ. *βαθοὺλός*), *γουργνωτός*.

γουργνέλα ἡ, Ἀθ. Λέρ. Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ ρ ν α* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έ λ α.

1) Σκαφίδιον ὀριζοντίως ἐξηρητημένον ἀπὸ τὴν κοφινίδα τοῦ μύλου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκ ταύτης πίπτει ὁ σῖτος καὶ εἶτα διὰ τῆς εἰς αὐτὴν εὐρισκομένης ὀπῆς καὶ διὰ τρομῶδους κινήσεως ρίπτεται οὗτος εἰς τὸ ἀνοιγμα τοῦ ἄνω λίθου τοῦ μύλου πρὸς ἄλυσιν Ἀθ. 2) Ὁχετὸς διὰ τοῦ ὁποῖου τὸ ἄλευρον ἐξερχόμενον ἀπὸ τὴν μυλόπετραν πίπτει εἰς τὴν ἀλευροδόχον Ἀθ. 3) Ὑδρορρόη Λέρ. Λέσβ. Συνών. *ρεινούχος*, *σοῦγελο*.

γουργνεύω Μακεδ. (Σταν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ ρ ν α* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ε ὕ ω.

Καθιστῶ τι κοῖλον: *Ἐνα ξύλου τόσου, τοῦ γουργνιάμι κὶ λέγουσαν γαβάθα*.

γουργνί τό, γουργνὶν Κύπρ. (Κυθρ. κ. ἄ.) Πόντ. (Ἀμισ. Ἰμερ. Κρώμν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.) *βουργνὶν* Ἰκαρ. (Εὐδηλ.) Κύπρ. (Αἰγιαλ. Κυθρ. Μένεικ. κ. ἄ.) *γουργνὶ* Ἀνάφ. Εὐβ. (Ὀξύλιθ.) Ἡράκλ. Ἰμβρ. Καππ. (Σίλατ. Συνασσ. Φάρασ.) Κρήτ. (Νεάπ. κ. ἄ.) Κῶς Πελοπ. (Δ. Κορινθ.) Πόντ. (Ζησιν. Ὀφ. Σαράχ. Σούρμ.) Σάμ. Στερελλ. (Ἰτέα) Χίος *σγουργνὶ* Πελοπ. (Κίτ. Μάν. Μεγαλόπ. Σκορτσιν.) *οουργνὶ* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο ὕ ρ ν α* καθ' ὑποκορ. τύπ.

1) Μικρὰ λιθίνη ἢ ξυλίνη ἢ πηλίνη *λάρναξ* πρὸς ὑποδοχὴν ὕδατος, ἐναπόθεσιν τροφῆς τῶν ζώων, ποτισμὸν αὐτῶν, πλύσιν διαφόρων ἀντικειμένων, φύλαξιν τροφῶν κτλ. Ἡράκλ. Ἰκαρ. (Εὐδηλ.) Ἰμβρ. Καππ. (Σίλατ. Συνασσ. Φάρασ.) Κρήτ. (Νεάπ.) Κύπρ. (Αἰγιαλ. Κυθρ.) Κῶς Πελοπ. (Δ. Κορινθ. Κίτ. Μάν.) Πόντ. (Ἀμισ. Ζησιν. Ἰμερ. Κρώμν. Ὀφ. Σαράχ. Σούρμ. Τραπ. Χαλδ.) Σάμ. Στερελλ. (Ἰτέα) Χίος: *Βάλε νερό 'ς τὸ σγουργνὶ νὰ πλῆνῃσι οἱ κόττες* Κίτ. Μάν. *Τὸ σγουργνὶ τῆς βρύσης* Ἰμερ. *Τὰ σουζούκια τὰ κάνομε καβουρμᾶ καὶ τὰ ρίχνομε μέσα σὲ βουργνὰ* Εὐδηλ. *Πλυν-νίσκουμέν τε τξὶ βάλ-λουμέν τε μέσ' 'ς τὸ βουργνὶ τξὶ ἀλατίζουμέν το* Κυθρ. *Πάστριφι τοῦ γουργνὶ νὰ πλύνου Ἰτέα* || Ἀσμ.

